

Het verhaal onder uw huis

Torenstraat 36 · Drachten

Van het landijs dat hier 150.000 jaar geleden lag tot de
kleuren van Theo van Doesburg in uw straat: het
verhaal van de grond waarop u gaat wonen.

LEMIG FIJN ZAND

KEILEEM · ±150.000 JAAR OUD

OUDER ZAND

Voor [NAAM NIEUWE BEWONERS]

Aangeboden door [NAAM MAKELAARDIJ]

Geschreven door Erwin Kampen, aardrijkskundeleraar

Elk huis staat ergens op

Beste nieuwe bewoners,

Gefeliciteerd met uw nieuwe huis. De komende weken leert u het kennen: welke traptree kraakt, waar de zon 's middags valt, welke burens al zwaaien. Maar er is één deel van uw huis dat u waarschijnlijk nooit zult zien. Het deel waar alles op rust.

Onder uw vloer ligt een verhaal van honderdvijftigduizend jaar. Het begint met een ijskap van honderden meters dik. Het gaat verder met moerassen, turfstekers en schippers die Drachten groot maakten. En het eindigt, voorlopig, bij een school, een kunstenaar met een voorliefde voor rood, geel en blauw, en een straat vol jaren-dertigwoningen. Een daarvan is nu van u.

In dit boekje neem ik u mee door dat verhaal. Niet met moeilijke woorden, maar met kaarten, cijfers en de dingen die u buiten zelf kunt zien. Alle gegevens komen uit openbare bronnen van de overheid en zijn voor dit adres opgezocht.

Lees het in één keer, of pak het erbij wanneer u door de buurt loopt. En als u ooit in de tuin een ronde, gladde steen vindt: lees dan hoofdstuk 1 nog eens.

Ik wens u heel veel woonplezier aan de Torenstraat.

Erwin Kampen

Aardrijkskundeleraar, Drachten

Waarom ik onder de grond kijk

"Het landschap is een archief. Je moet alleen leren hoe je het leest."

Ik ben Erwin Kampen. Al twintig jaar geef ik aardrijkskunde, en al twintig jaar ben ik daarnaast mentor en coach van leerlingen. Ik woon met mijn gezin in Friesland, een provincie waarvan het landschap mij nog elke dag verrast.

Aardrijkskunde is voor mij geen vak van verre landen alleen. Het begint gewoon buiten de deur: in de tuin, op de stoep, langs de sloot achter het huis.

Wat mij in mijn vak het meest fascineert, is wat je níét ziet. Iedereen kijkt naar huizen, wegen en winkels. Maar waarom liggen die precies daar? Waarom kronkelt die ene weg, en loopt de volgende kaarsrecht? Het antwoord ligt bijna altijd onder je voeten.

In Friesland is dat extra duidelijk. Een paar meter hoogteverschil bepaalde eeuwenlang waar mensen konden wonen, waar ze turf staken en waar ze vaarten groeven. Wie de bodem kent, begrijpt het dorp.

In mijn lessen laat ik leerlingen daarom graag hun eigen straat onderzoeken: oude kaarten naast nieuwe leggen, hoogtes opzoeken, bouwjaren vergelijken. Telkens weer zie ik hetzelfde gebeuren. Een gewone straat wordt ineens een plek met een verhaal.

Dat gevoel wil ik u met dit boekje ook geven. Niet als les, maar als welkomstcadeau: het verhaal van de grond waarop u gaat wonen.

20

jaar leraar aardrijkskunde

20

jaar mentor en coach van leerlingen

8

openbare bronnen, voor elk adres opnieuw opgezocht

HOE DIT BOEKJE IS GEMAAKT

Voor uw adres zijn de landelijke kaarten van bodem, landschap, hoogte, gebouwen, monumenten en buurtstatistiek opgevraagd. Historische topografische kaarten van het Kadaster laten zien hoe de plek veranderde. Alles is daarna vertaald naar een verhaal dat u zonder voorkennis kunt lezen.

Torenstraat 36

Postcode	9201 JW Drachten	Provincie	Fryslân
Gemeente	Smallingerland	Waterschap	Wetterskip Fryslân
Wijk	Noord-Oost	Buurt	Noord-Oost oost
Bouwjaar	1935	Woonoppervlak	121 m ²
Kadastraal perceel	Drachten A 4570	Maaiveld	ca. 1,9 m boven NAP
Coördinaten	53,1113° N · 6,1004° O	Rijksdriehoek	x 202.754 · y 569.626

INHOUD

1	Het ijs: wat er onder uw huis ligt	5
2	Veen, vaarten en een dorp dat verhuisde	7
3	160 jaar kaarten: uw plek door de tijd	8
4	Hoog en droog	12
5	Een school, een wijk en een kunstenaar	14
6	Een wandeling door uw buurt	17
7	Uw buurt nu	18
8	Om te bewaren	20

ONGEVEER 150.000 JAAR GELEDEN

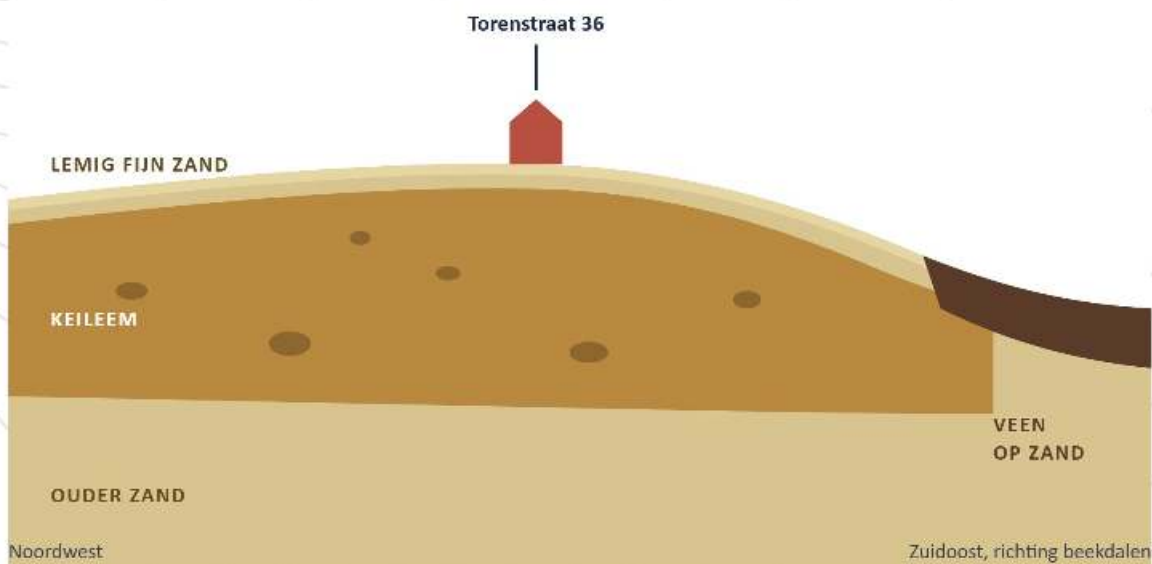
Het ijs liet een rug achter

Stel u voor: waar nu uw woonkamer is, lag ooit een ijskap van honderden meters dik. In de voorlaatste ijstijd schoof het landijs vanuit Scandinavië over Noord-Nederland.

Onder dat enorme gewicht werd alles wat het ijs meesleepte, klei, zand en stenen, platgedrukt tot één taaie laag: **keileem**.

Toen het ijs smolt, bleef die laag achter als een licht golvende rug. Geografen noemen dit landschap een **grondmorene**. Drachten ligt precies op zo'n rug.

Daarbovenop waaide later fijn zand. Boeren bewerkten die grond eeuwenlang als akker. Zo ontstond de bodem die rondom de wijk nog te vinden is.

Schematische doorsnede, niet op schaal. Gebaseerd op de geomorfologische kaart en de bodemkaart van Nederland.

WIST U DAT?

In keileem zitten zwerfkeien die het ijs uit Scandinavië meenam. Vindt u bij het tuinieren een ronde, gladde steen? Grote kans dat die ooit in Zweden of Finland lag.

WAT BETEKENT DIT VOOR U?

Keileem is stevig en draagkrachtig. De kaarten tonen rond uw buurt zandgrond op keileem, geen veen. Keileem houdt wel water vast: na een natte periode kan de kruipruimte vochtig zijn. Dit is een geografische schets, geen bouwkundig advies (zie pagina 20).

150.000 jaar op één pagina

Stel dat de hele geschiedenis van uw bodem in één dag past. Het landijs is om drie uur 's nachts alweer verdwenen. De laatste ijstijd eindigt pas om zeven over tien 's avonds. Het dorp Drachten ontstaat acht minuten voor middernacht. En uw huis? Dat wordt 52 seconden voor middernacht gebouwd.

ALS HET EEN DAG WAS

Op een klok van 24 uur voor 150.000 jaar duurt één uur 6.250 jaar. Eén seconde is bijna twee jaar. Uw huis staat er pas de laatste 52 seconden van de dag.

23:59:08

Veen, vaarten en een dorp dat verhuisde

Drachten dankt zijn naam aan de Drait, een riviertje waaraan het eerste dorp lag. Rondom lag veen: een dikke laag half vergane planten, ontstaan in een nat landschap na de laatste ijstijd. Dat veen bepaalde eeuwenlang het leven hier.

- ca. 1200**
 Boeren ontginnen het veen langs de Drait en bouwen een stenen kerkje. Als de bodem inklinkt en het water stijgt, trekken zij steeds verder naar het oosten, naar hogere grond.
- 1641**
 Holland heeft brandstof nodig. Boeren uit Noorder- en Zuiderdrachten sluiten een deal met rijke Haagse investeerders. Zij laten de Drachtster Compagnonsvaart graven om turf naar Holland te varen.
- 1746**
 Langs het water verschijnen touwslagerijen, timmerwerven en smederijen, en de eerste echte scheepswerf. De vaart maakt van een boerendorp een handelsplaats.
- jaren '60**
 De auto rukt op. De vaart door het centrum wordt gedempt en wordt een weg.
- 2007**
 Kunstenaar Henk Hofstra schildert het Moleneind knalblauw, met de tekst 'Water is leven': een herinnering aan de gedempte vaart.
- 2013**
 Na jaren werk is het water terug: de Drachtstervaart stroomt weer door het centrum.

DE AARDRIJKSKUNDELES

Waarom staat uw huis níét op veen? Veen groeide in de natte laagtes. Uw straat ligt op de keileemrug, het hoogste en droogste stuk. Daar bleef het veen dun of ontbrak het. Ten zuidoosten van Drachten ligt het veen nog wel, op het zand van de beekdalen.

TURF

1865: weilanden in lange stroken

Op de volgende pagina's ziet u steeds hetzelfde stukje Drachten, met uw huis in het midden van de rode cirkel. We beginnen ruim zeventig jaar vóór de bouw van uw huis.

Rond 1865 · kaartbeeld ca. 1,7 × 1,2 km · rode cirkel = Torenstraat 36. Bron: Kadaster / Topotijdreis.nl.

1 Lange smalle kavels

Ziet u de lange stroken land? Dit heet **opstreckende verkaveling**: boeren groeven sloten loodrecht op de weg en ontgonnen het land zo stap voor stap.

2 Haersma

Vlak boven uw plek staat 'Haersma': het buitenverblijf Haersma State met zijn tuin. Het staat er nog steeds, nu als rijksmonument.

3 De Houtlaan

Iets lager staat al 'Houtlaan', een van de straten die later de Papegaaienbuurt vormen. Waar uw huis komt, ligt nu nog open land.

KIJKTIP VAN DE LERAAR

Onderaan de kaart ziet u de grote letters '...agten' van Drachten, en helemaal onderaan een vaart. Het dorp groeide langs het water. Uw plek lag in 1865 nog net buiten het dorp, op de hogere grond.

Dertig jaar die alles veranderden

1900

Leg deze kaart naast die van 1865 en zoek de verschillen. U vindt er bijna geen. Rond 1900 is uw plek nog altijd een lappendeken van smalle weilanden, met Haersma State als enige grote erf in de buurt.

Dat is typisch voor het Friese platteland van toen: tientallen jaren lang veranderde er nauwelijks iets. Ook de karteerders zagen weinig reden om de kaart opnieuw te tekenen.

1930

En dan, ineens: rode straten en huizen. Op deze kaart staan de **HBS**, **Haersma State** en een **marechausseekazerne** vlak naast uw plek. Verderop ziet u de begraafplaats en de gasfabriek.

Let op de kleine getallen, zoals 1.2 en 1.6. Dat zijn hoogtes in meters. De kaartmakers wisten het toen al: dit is de hoge kant van Drachten.

OPDRACHT VOOR THUIS

Op de kaart van 1930 staat uw huis nog niet: dat komt pas in 1935. Kunt u de straat al vinden waarlangs het later gebouwd wordt?

Het dorp wordt een stad

1955

Uw huis staat er nu twintig jaar. De oude kern rond de HBS en Haersma State is volgebouwd. Ten noorden en oosten ziet u al nieuwe rode lijnen door de weilanden lopen: dat zijn de wegen voor de wijken die komen gaan.

Kijk ook naar de sloten. De oude strokenverkaveling uit 1865 is nog overal te zien, tussen de nieuwe straten door.

1975

Twintig jaar later is er bijna geen weiland meer over. Na de komst van Philips groeide Drachten tussen 1950 en 1991 met gemiddeld zo'n duizend inwoners per jaar. Op deze kaart ziet u waar die mensen kwamen wonen.

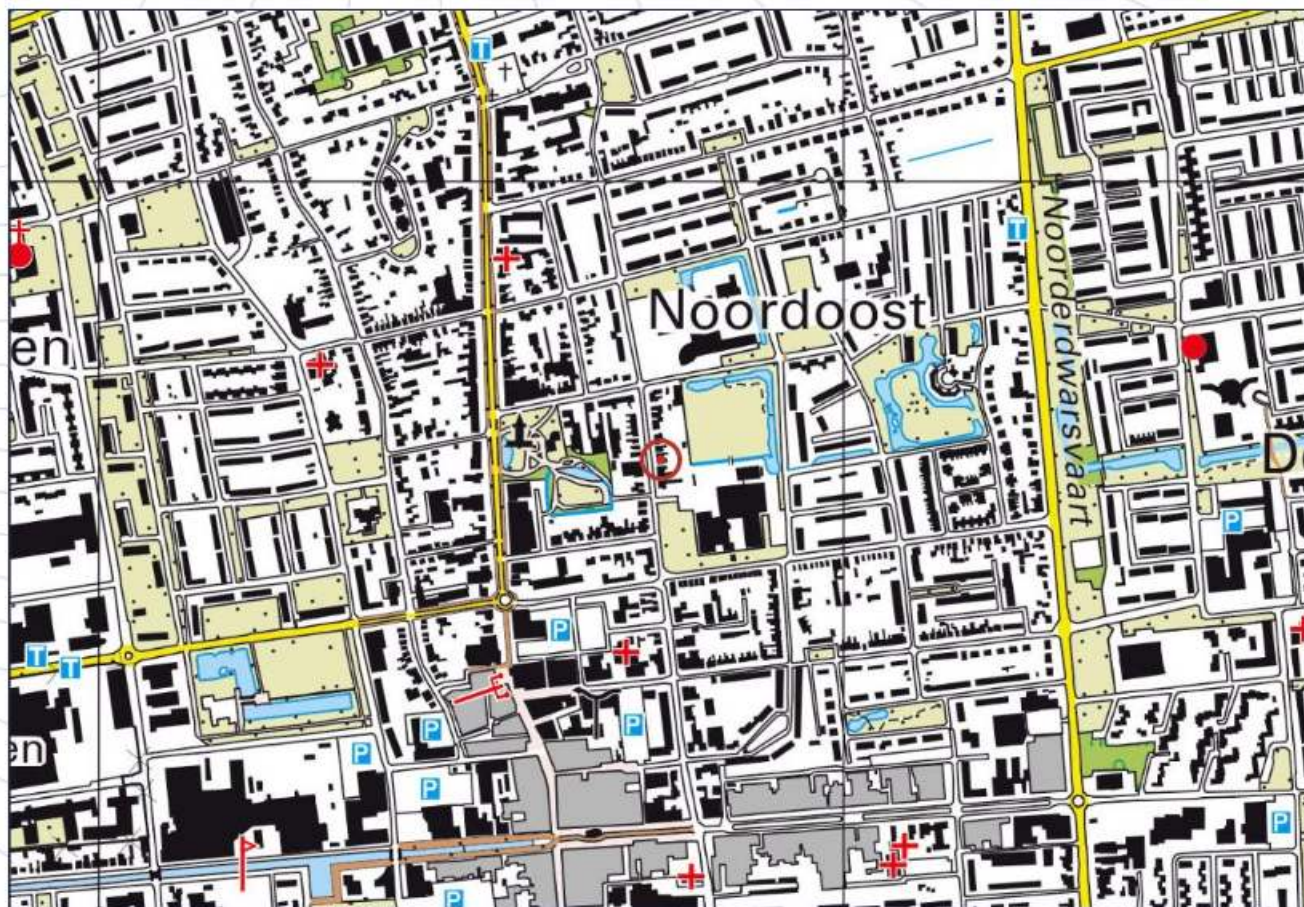
Uw buurt is van dorpsrand tot middenin de stad geschoven, zonder zelf te verhuizen.

WAAROM HIER?

Steden groeien het liefst op droge, stevige grond. Het is dan ook geen toeval dat het uitbreidingsplan van 1916 juist hier lag, op de keileemrug onder uw buurt.

Uw plek vandaag

Recente topografische kaart (2022) · kaartbeeld ca. 1,7 × 1,2 km · rode cirkel = Torenstraat 36. Bron: Kadaster / Topotijdreis.nl.

WAT BLEEF

- Het park van Haersma State, links van uw huis, met zijn slingerende vijver.
- Het grote schoolgebouw van de oude HBS, schuin onder uw huis.
- De Noorderdwarsvaart, de rechte blauwe lijn aan de oostkant.
- De richting van de straten: nog altijd die van de oude kavelsloten.

WAT VERDWEEN

- Vrijwel alle weilanden en sloten van 1865.
- Het open land: waar in 1930 nog koeien liepen, staan nu huizen.
- De vaart door het centrum, die in de jaren zestig werd gedempt. Sinds 2013 is het water terug: ziet u de blauwe lijn onderaan?

ZELF VERDER KIJKEN

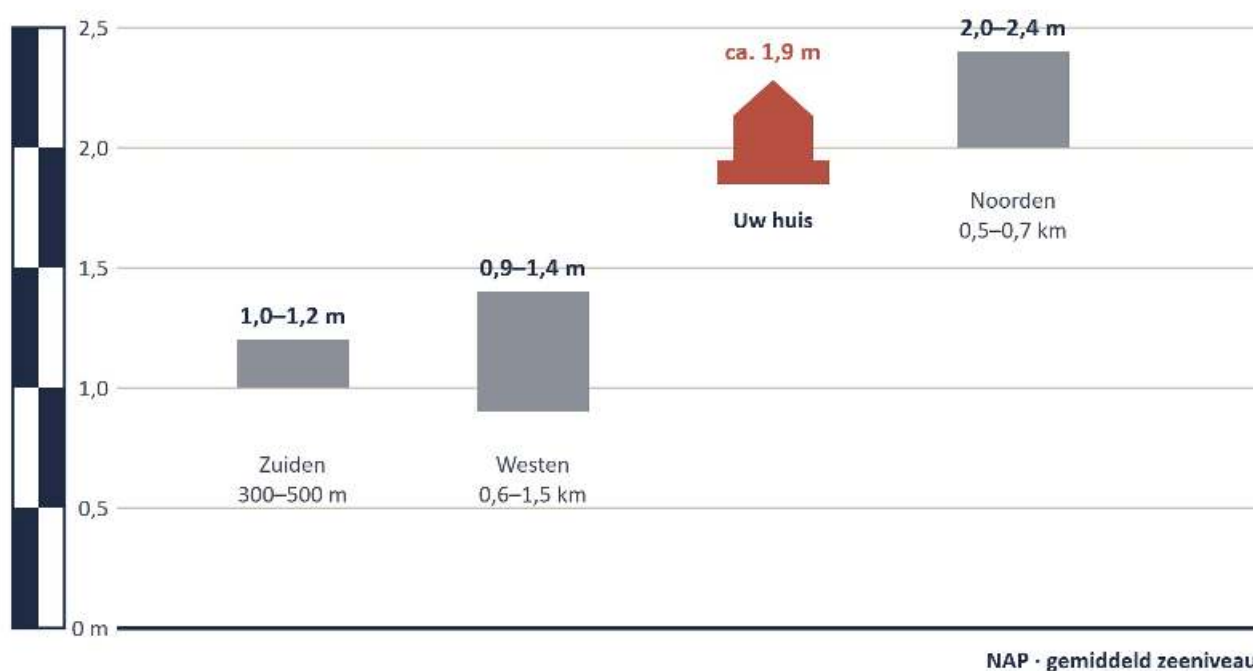
Op topotijdreis.nl schuift u met één balk door meer dan 200 jaar kaarten. Typ uw adres in en kijk welk jaar u het meest verrast.

WATER EN HOOGTE

Hoog en droog

In Friesland is elke centimeter hoogte een cadeau. De grond voor uw huis ligt op ongeveer **1,9 meter boven NAP**. Dat is hoger dan de wijken ten zuiden en westen van u. In het landschap stroomt regenwater van hoog naar laag, dus van de rug af. Wat er op uw eigen perceel gebeurt, hangt af van riolering, tuin en bestrating: daarover zegt deze kaart niets.

Hoogte van het maaiveld boven NAP. Bron: Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN), metingen per 0,5 meter.

WAT IS NAP?

Normaal Amsterdams Peil is het nulpunt waarmee heel Nederland hoogtes meet. Het ligt ongeveer op het gemiddelde zeeniveau. Een groot deel van Nederland ligt eronder. Uw huis ligt er bijna twee meter boven.

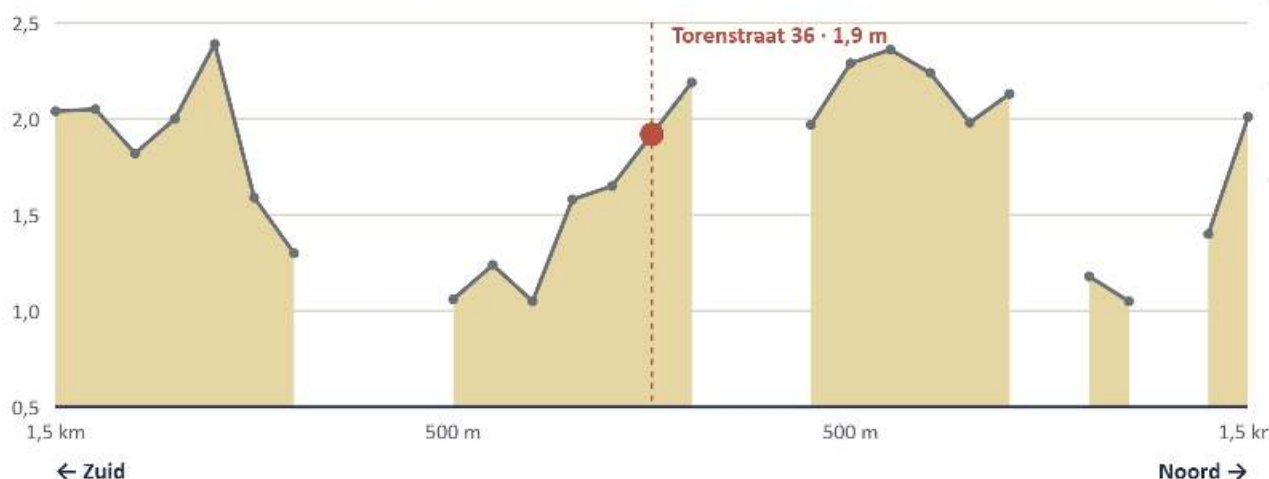
WIE HOUDT HET WATER IN DE GATEN?

Wetterskip Fryslân, het waterschap, regelt het waterpeil in sloten en vaarten rond Drachten. Daarvoor betaalt u de waterschapsbelasting.

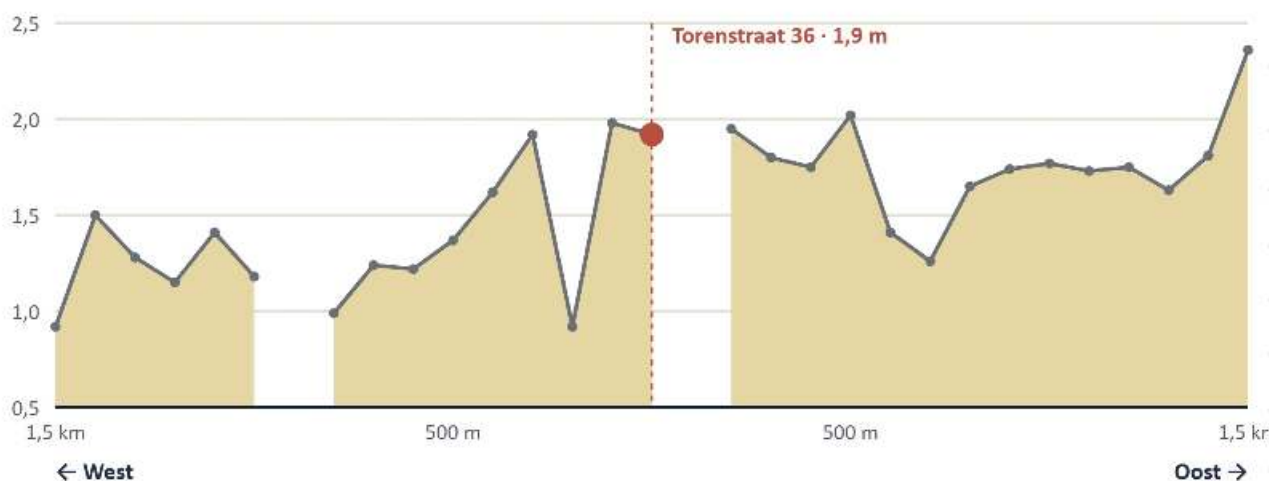
Een wandeling van drie kilometer, in hoogtemeters

Stel dat u in een rechte lijn door uw huis loopt, 1,5 kilometer heen en 1,5 kilometer terug. Om de honderd meter is de hoogte van de grond opgemeten met lasermetingen vanuit een vliegtuig. Dit is wat u onder uw voeten zou voelen.

Van zuid naar noord: het land stijgt ruim een meter

Van west naar oost: in het westen ligt het land een halve meter lager

Maaiveldhoogte in meters boven NAP, gemeten om de 100 m. Gaten in de lijn: op die plek staat een gebouw of ligt water. Bron: Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN), via PDOK.

WAT ZIET U?

De grond onder uw huis ligt ongeveer een meter hoger dan in het zuiden van de wijk, richting het oude centrum. Dat lijkt weinig, maar in het platte Friesland is het een echte rug in het landschap.

DE LES ERACHTER

Het oude Drachten lag lager, bij het water van de vaart. Wie later droog wilde wonen, bouwde op de rug, precies waar uw straat ligt.

1916–1935

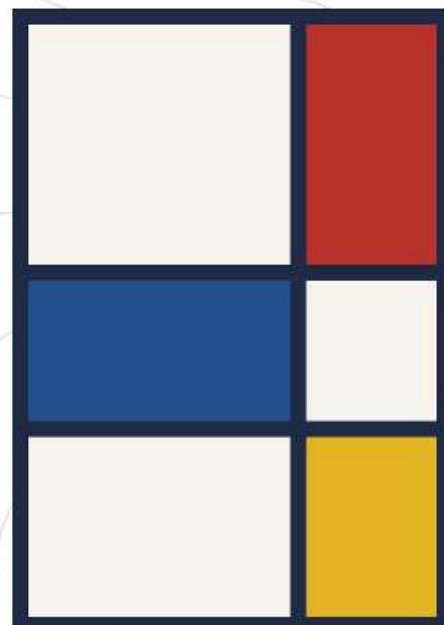

Een school, een wijk en een kunstenaar

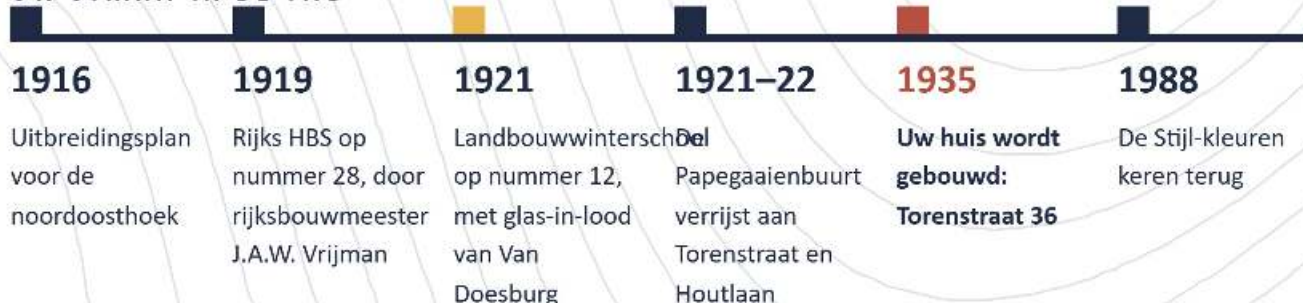
Tot ongeveer 1920 was dit de lege noordoosthoek van het dorp. Dat veranderde door een school. Drachten kreeg een Rijks HBS, en in 1916 tekende de gemeente een uitbreidingsplan voor het land tussen de Noordkade, de Noorderbuurt en de Noorderdwarsvaart.

Gemeentearchitect Cees Rienks de Boer bouwde er nette arbeiders- en middenstandswoningen. Voor de kleuren vroeg hij Theo van Doesburg, medeoprichter van De Stijl, dezelfde kunstbeweging als Piet Mondriaan. Van Doesburg koos rood, geel en blauw, met wit, grijs en zwart.

Het was zijn tijd ver vooruit: binnen twee jaar waren de felle kleuren al overgeschilderd. Pas in 1988 kreeg de buurt ze terug. De bijnaam zegt genoeg: de **Papegaaienbuurt**.

UW STRAAT IN DE TIJD

UW HUIS IN DIT VERHAAL

Torenstraat 36 werd in 1935 gebouwd, toen de wijk rond de school en de Papegaaienbuurt verder werd opgevuld. Het hoort dus niet bij het Van Doesburg-complex zelf, maar deelt er wel de straat mee: u woont in een straat waar kunst- en onderwijsgeschiedenis is geschreven. En de oude HBS op nummer 28 is nog altijd een school.

Uw straat in bouwjaren

Van elk gebouw in Nederland staat het bouwjaar in de landelijke registratie. Voor de Torenstraat levert dat een mooi beeld op: de straat groeide in drie golven, en uw huis hoort bij de middelste.

88

huisnummers aan de Torenstraat

18

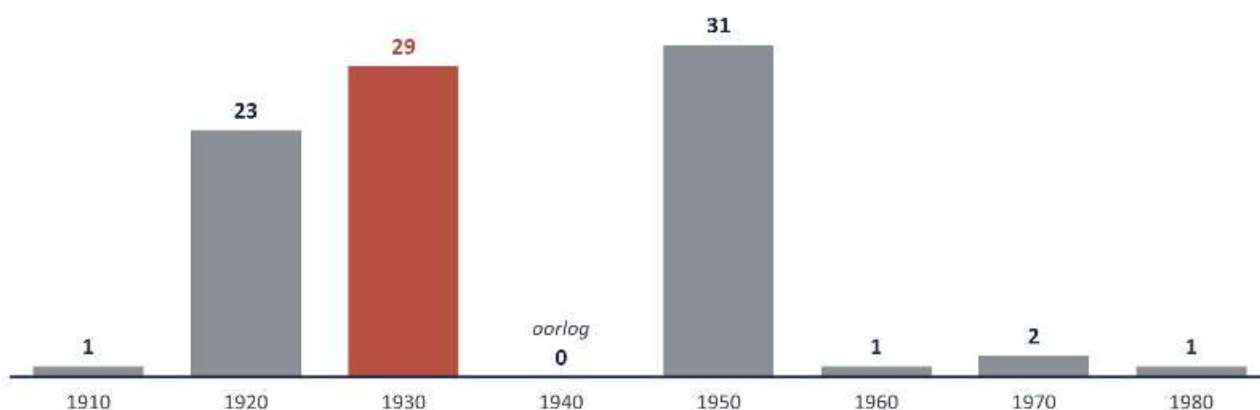
daarvan gebouwd in 1935, net als het uwe

1919

oudste gebouw: de HBS op nummer 28

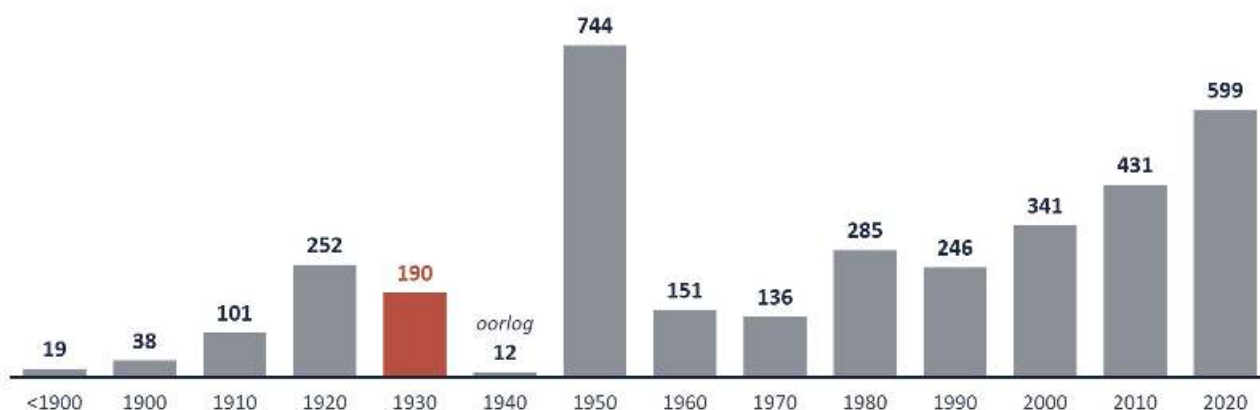
De Torenstraat: de jaren dertig zijn uw decennium

Aantal huisnummers per bouwdecennium

Alles binnen 500 meter: na de oorlog ging het hard

Aantal gebouwen per bouwdecennium, inclusief bijgebouwen

Het gat van de oorlog. Tussen 1940 en 1950 werd er bijna niets gebouwd. In de jaren vijftig werd die achterstand in rap tempo ingehaald.

Een kanttekening. Voor oudere gebouwen is het bouwjaar in de registratie soms een schatting, afgerond op een rond jaartal.

21 rijksmonumenten binnen een kilometer

Weinig plekken in Drachten hebben zoveel beschermd erfgoed zo dicht bij elkaar. Vier rijksmonumenten liggen binnen 300 meter van uw voordeur. Hieronder de mooiste, van dichtbij naar verder weg.

100 m	De Oranjelinde • bij Torenstraat 28 Op 7 januari 1937 op het schoolplein geplant voor het huwelijk van prinses Juliana en prins Bernhard. In het smeedijzeren hek: 'JB' en 'ORANJE LIPPE'.	1937
115 m	Rijks HBS • Torenstraat 28 Ontworpen door J.A.W. Vrijman uit Den Haag, met leien mansardedak. Nu in gebruik bij het Drachtster Lyceum.	1919
140 m	Haersma State • Stationsweg 64 Buitenverblijf van architect Th. Romein, met balkon op Ionische zuilen en een landschapstuin. Al op de kaart van 1865.	19e eeuw
160 m	Conciërgewoning • Vogelzang 27 Tegelijk met de HBS gebouwd, in dezelfde bruine baksteen en met hetzelfde soort dak.	1919
310 m	Rijkslandbouwwinterschool • Torenstraat 12 Ontworpen door R. Wibbelink en na zijn overlijden voltooid door gemeentearchitect C.R. de Boer.	1921
310 m	Jugendstil-villa • Noorderbuurt 95 Gebouwd voor burgemeester A. Bruins Slot, naar ontwerp van de Groninger architect J.P. Hazeu.	1906
310–440 m	Arbeiderswijkje Beter Wonen Acht woningblokken rond een groen hart, plus een eigen transformatorhuisje.	ca. 1920
380 m	Van Doesburg-Rinsemahuis • Torenstraat 3 Middenstandswoning uit de Papegaaienbuurt, nu museumwoning.	1921
560 m	Hervormde kerk • Zuidkade 19 Gebouwd ter vervanging van de twee kerken van Noorder- en Zuiderdrachten: hier smolten de twee dorpen samen.	1743
655 m	Doopsgezinde Kerk • Zuiderbuurt 28 Zaalkerk met preekstoel en banken uit de bouwtijd.	1790

Een wandeling door uw buurt

Een goede aardrijkskundeles begint buiten. Loop vanaf uw voordeur langs deze plekken. Bij elke stop staat een kijkopdracht, zoals ik die ook aan mijn leerlingen geef.

A

De oude HBS • Torenstraat 28

De school uit 1919 waarmee de hele wijk begon, nu in gebruik bij het Drachtster Lyceum. *Kijkopdracht: waarom zou je juist hier, op de hoge rug, bouwen?*

B

Landbouwwinterschool • Torenstraat 12

Hier leerden boerenzonen in de winter het vak. Let op de glas-in-loodramen van Van Doesburg aan de kant van de Torenstraat en de Houtlaan. *Kijkopdracht: welke kleuren ziet u?*

C

Museumwoning • Torenstraat 3

Het Van Doesburg-Rinsemahuis van Museum Drachten laat zien hoe zo'n woning er van binnen uitzag. Daarna een rondje Houtlaan en Oosterstraat. *Kijkopdracht: welke kleur hoort bij welk bouwdeel?*

D

De Drachtstervaart in het centrum

Vroeger voeren hier de turfschepen, nu ligt het water er weer. *Kijkopdracht: kunt u nog zien waar de vaart ooit gedempt was?*

E

Het Laweiplein

Drachten werd wereldberoemd door verkeerskundige Hans Monderman. Hij haalde verkeerslichten en borden weg, zodat iedereen beter oplet. Het aantal ongelukken daalde flink. *Kijkopdracht: hoe spreken fietsers en automobilisten hier af wie voorgaat?*

UW BUURT NU

Noord-Oost oost in cijfers

Het CBS deelt Nederland op in duizenden buurten. Uw huis ligt in de buurt Noord-Oost oost. Zo ziet die er volgens de laatste cijfers uit, naast het gemiddelde van de gemeente Smallingerland.

1.325

inwoners in uw buurt
op 31 hectare

4.257

inwoners per km²
gemeente: 484

1,9

personen per huishouden
gemeente: 2,1

703

woningen
83% eengezinswoning

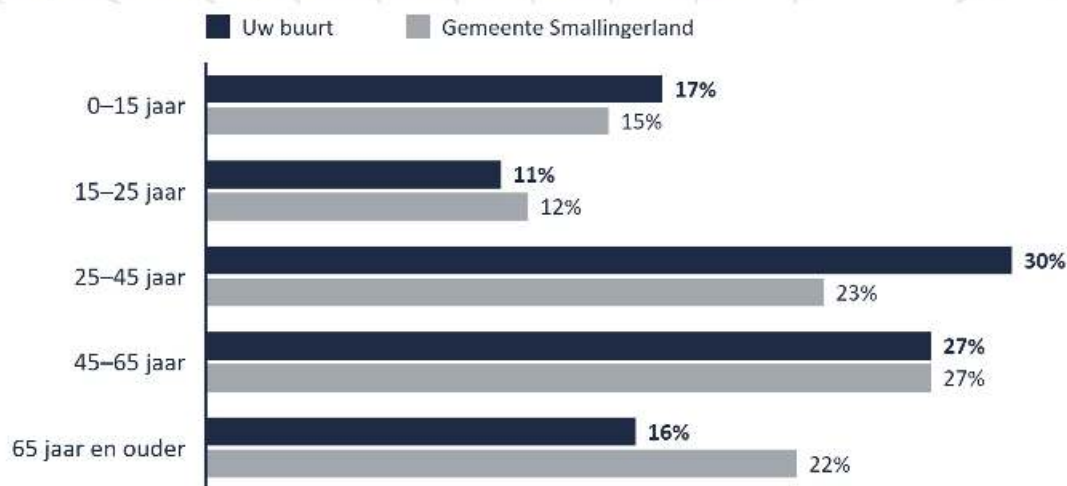
0,8

auto per huishouden
alles ligt op loop- en fietsafstand

80

bedrijfsvestigingen
in de buurt

Een jonge buurt: drie op de tien bewoners is tussen 25 en 45

ENERGIE

Gemiddeld verbruikt een woning hier 770 m³ gas en 2.210 kWh stroom per jaar, minder dan gemiddeld in de gemeente (910 m³ en 2.410 kWh). 31% van de woningen heeft zonnepanelen.

WONEN

De buurt is compact en stedelijk: bijna negen keer zo dicht bewoond als de gemeente gemiddeld. De helft van de huishoudens is een alleenstaande, 28% is een gezin met kinderen.

Alles op loopafstand

Een handige bijkomstigheid van wonen op de plek waar Drachten honderd jaar geleden begon te groeien: bijna alles ligt dichtbij. Binnen 250 meter vindt u drie scholen, een park, een huisarts en een apotheek.

Binnen 250 m ± 3 minuten lopen	250 – 500 m ± 6 minuten lopen	500 – 1.000 m ± 12 minuten lopen	Verder weg fiets of auto
Drachtster Lyceum school 110 m	Kerk Eben Haëzer kerk 270 m	Lidl supermarkt 580 m	Sportpark De Fennen sport 1,1 km
Van Haersmapark park 115 m	OBS De Swetten basisschool 405 m	De Bios bioscoop 590 m	Zwembad De Welle zwembad 1,3 km
Matrix Lyceum school 125 m	Poiesz supermarkt 420 m	Albert Heijn supermarkt 650 m	Ziekenhuis Nij Smellinghe ziekenhuis 1,5 km
Apotheek Barentsen apotheek 195 m	Bakker Bart bakker 455 m	Bibliotheek Drachten bibliotheek 775 m	
Singelland Van Haersmasingel school 200 m	Huisartsenpraktijk Stoter huisarts 465 m	Museum Drachten museum 795 m	
Huisartsenpraktijk Bult huisarts 215 m		Busstation bus 885 m	
Speeltuin speelplek 235 m		Gemeentehuis gemeente 895 m	
Bushalte Noorderbuurt bus 240 m		Theater De Lawei theater 960 m	

13

supermarkten binnen 2,5 km

41

speelplekken binnen 2,5 km

16

parken en plantsoenen binnen 2,5 km

OM TE BEWAREN

Uw huis in cijfers

1935

bouwjaar

121 m²

woonoppervlak

+1,9 m

maaiveld boven NAP

Keileem

ondergrond, met lemig fijn zand
erboven

±150.000

jaar geleden gevormd door landijs

21

rijksmonumenten binnen 1 km

HET VOLGENDE HOOFDSTUK

150.000 jaar geschiedenis, en nu begint uw deel.
Schrijf hier het jaartal waarin u aan de Torenstraat
kwam wonen:

Wij wonen hier sinds

UW EIGEN ONTDEKKINGEN

Wat vindt u in de tuin? Wat vertellen de buren
over vroeger? Op de website Topotijdreis.nl ziet u
uw straat op kaarten van meer dan honderd jaar
oud.

BRONNEN

Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) · Actueel Hoogtebestand
Nederland (AHN) · BRO Bodemkaart en Geomorfologische kaart · CBS
Kerncijfers wijken en buurten 2024, alle via PDOK · Historische kaarten:
© Kadaster / Topotijdreis.nl · Rijksmonumentenregister (RCE) ·
OpenStreetMap-bijdragers · Welstandsnota gemeente Smalingerland,
gebied G6 · Museum Drachten · ArchitectureGuide.nl. Gegevens
geraadpleegd in oktober 2026.

COLOFON

Tekst en kaarten: Erwin Kampen,
aardrijkskundeleraar
Aangeboden door [NAAM MAKELAARDIJ]
[WEBSITE / CONTACT]

BELANGRIJK: DIT BOEKJE IS GEEN ADVIES

Dit boekje is een geografisch en historisch portret van de omgeving van deze woning. Het is gebaseerd op openbare kaarten en statistieken op gebieds- en buurniveau, niet op onderzoek aan of onder de woning zelf. Wat hierin staat over bodem, hoogte, grondwater, fundering en water is een algemene beschrijving van het landschap. Het zegt niets over de staat van de fundering, de kans op wateroverlast of andere bouwkundige of milieukundige eigenschappen van de woning. Laat u daarvoor adviseren door een deskundige, zoals een bouwkundige of funderingsspecialist, of raadpleeg de gemeente en het waterschap.

De gegevens zijn met zorg samengesteld in oktober 2026. Aan de inhoud kunnen geen rechten worden ontleend. De samensteller en [NAAM MAKELAARDIJ] zijn niet aansprakelijk voor beslissingen die op basis van dit boekje worden genomen.